

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár:
 Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K — f.
 Vidéken félévre 9 K, negyedévre 4 K 50 f.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Kossuth-utca 3. szám, I-ső emelet
 (Debreceni Első Takarékpénztár-épület.)

Az igazság fája. Debrecen szomorú sorsa.

Az elűzött püspökség ügye.

Még nem tért napirendre Debrecen város közvéleménye a gör. kath. magyar püspökség székhelykérdésében, hiába lért napirendre a városi közgyűlés a beadott indítvány felett.

Nagyon fájjalja e nagy, nemzeti intézmény elvesztését Debrecen város igazi közvéleménye, mely már is erősen érzi a sok csapást, melynek következményei lép ten-yomon jelentkeznek.

Hiszen pár év alatt egyik veszteség a másik után érte a várost. A nagyváradi vasút elvitte innen a derecskei járás forgalmát Nagyváradra. Megszűnt a közgazgatási (jegyzői) tanfolyam. Elvitték az önkéntes iskolát. A csendőriskola átköltözött Nagyváradra a csendőrkerület központjából. Ott létesül most már a csendőrinternátus és az országos csendőr kórház is. Utána megy minden valószínűség szerint a csendőrkerületi parancsnokság is, hiszen — nyíltan hangoztatják Nagyváradon — nincs semmi értelme, hogy Debrecenben maardjon.

Ugy-e nem csoda, ha a piacon üresek a boltok és ezrével állanak üresen a városban a lakások; hogy pang az ipar és a kereskedelem? Nem csoda, igazán nem csoda. Ezt nem lehet ám mind az országos gazdasági válság számlájának a ter-

hére írni. Ez már a helytelen a várospolitika következménye.

Ezek az intézmények itt voltak és ma már nincsenek itt; visszavonhatatlanul elveszték. Hogy örült a város népe a gör. kath. püspökség székhelyének. Iparos, kereskedő, mind a hasznát látta, pedig alig pár hónapja rakott itt ideiglenes fészket — és most ezt is elűzőzte a féltékenység, melynek égő csóvjától valóssággal menekülni kénytelen Nyiregyháza-ra, ahol az okos nép tárt karokkal fogadja, mert mérlegelni tudja, mily nagy erkölcsi és anyagi hasznot jelent ez az intézmény a városnak. Sirva néz utána a debreceni polgár, akinek nem jut egyéb, csak a pótadó és a közterhek emelkedése.

Hát meddig tart még ez a városorvasztó politika, melynek végén az anyagi tönkrement réme áll? Szinte inemerként hangzott a közigazgatási bizottságban dr. Fejér Ferenc keserű szemrehányása. Pörölycsapásként hullott minden szava. Ez ellen nem lehetett védekezni és dr. Baltazár Dezső nem is kísérlette meg, hanem felkerekedett és eltávozott az ülésről. Be sem várta a vadbeszéd végét, melyre gróf Dégenfeld József akart felelni, de nem tudott.

Fejér Ferenc szemrehányásai.

Dr. Fejér Ferenc a polgármester havi jelentéséhez szölt. Megragadó színekkel festette Debrecen város szomorú helyzetét. A város napról-napra kihaltabb. Nincs élet, nincs forgalom. Az ipar pang, a kereskedelem hanyatlóban. A város üzleti negyedében üresen állnak a boltok. Az egyház és a vá-

ros gyönyörű palotáiban fényes tükörüvegek néznek a csendesen kiháló utcákra. De lehet e ez másként, mikor a város egyre-másra veszt el azon intézményeket, melyek már itt voltak és itt tarthatók lehetnek volna. Elvitték a csendőriskolát, a jegyzői tanfolyamot az önkéntesiskolát. Kár mindegyikéről, de kétszeresen fájdalmas, ami legutóbb történt. Százereket forgató, nagy, nemzeti intézményt vesztett el a város, mely már itt volt és itt is maradt volna. De elűzőzte. Hogy álljon talpra akkor ez a gazdaságilag rettenetesen sujtott város? Hogy bírja el a folyton szaporodó közterheket?

Beteg volt, mikor a legutóbbi közgyűlésen ezt az ügyet tárgyalták. A lapok tudósításából tudja, mi történt. A tárgyalás során olyan jelenségek merültek föl, melyek alkalmasak arra, hogy megrendítsék azon kiváló férfi liberáliszmusának őszinteségébe vetett hitet, akit eddig mindig csodált, tisztelt, mert addig legalább mindig a legnagyobb és legnemesebb példáját mutatta a liberáliszmusnak.

(Minden tekintete dr. Baltazár Dezső ref. püspökre szegeződött, aki nem állta soká a szemek keresztitűzét, hanem csendesen felkerekedett, kézfogással bucsuzott el gróf Dégenfeld József egyházkerületi főgondnoktól és csendesen eltávozott.)

— Az új, magyar püspökségnek innen, Debrecenből kellett volna indulnia nagy, nemzeti hivatást teljesítő útjára azon férfi oldalán mellől, kinek liberáliszmusáról az imént szöltam. Ez az intézmény már ideiglenesen itt is volt és most nem marad más belőle itt, csak az ellene elkövetett, szörnyű politikai merénylet szerencsétlen áldozatai-

Borsalino kalap-különlegességek Feketénél.

Velence.

Velencében egy torpedózúzó hajó beleszaladt egy kirándulókkal telt vaporetto-ba s azt abban a pillanatban szétzúzta, úgy, hogy az két perc alatt a tenger fenekén nyugodott. A manőver fényesen sikerült, mert a torpedózúzó bebizonyította, hogy a propellert, mint a vaját, szétnyomta anélkül, hogy neki magának acélszála is meggörbült volna. Az olasz haditengerészet véres tanuságot tett bosszuállhatóságáról s a komoly idők elkövetkezésének esetén azzal a nyugodtsággal nézhetnek az olaszok a haditengerészetük munkája elé, hogy vakmerő, bátor s tényleg ölni tudó szerszámaik vannak. Oh, én tudtam ezt, néhányszor láttam már, hogy mit képesek produkálni az olasz torpedózúzó.

Vagy hat esztendővel ezelőtt harmadmagammal egy csöndes szeptemberi délután a tükörsíma tengerre merészkedtünk Velencében egy motorossal, de nem voltunk messzebb

négyszáz méternél a lagunától, közel-távol otrringott ónsúlyától hetven-nyolcvan csónak, gondola, ott húzott el a vaporetto — a kis lagunai propeller — a velencei-lidói vonalon. Egyszerre, mintha a tenger mélyéből kelt volna ki, három rettenetes sebességű jármű viztarajos rohanását látjuk a nyílt tenger felől s az első pillanatban azt hittük, hogy az még száz méterekre van tőlünk, csak mikor csaknem sűrűn siklott el mellettünk s kereszt hullámaira kerülve, a motorosunkat csaknem fölfordította, vettük észre, hogy a torpedózúzó a békés civil csónakokat vette célba s irányítási gyakorlatot végzett, amely alkalommal mi voltunk a cél.

Se láttam, se hallottam a réműlettől, a csónakon átsapó hullám elborított vízzel, szemem, és főleg a szám tele lett az undorítóan szennyes velencei tengervízzel s egész további velencei tartózkodásom alatt betege voltam az ijedségen kívül a lenyelt víztömegnek. De azért úgy hiszem, a torpedó kormányosa vál-

veregetést kapott a kapitányától, mer ime, a célzás fényesen sikerült.

Három éve egy lidói átkelésnél figyeltem meg ezeket a delfinszerű torpedókat, a melyeknek orra szelve, hasítja a vizet s rövid életű, de heves felszíni kereszt hullámokat vet a szórakozást kereső hajók és csónakok alá. Az utasok és a vaporetto személyzete nagy gyönyörűséggel nézte a hullámháton földobódó és eltűnő csónakokat, de én még mindig gyomromban éreztem az akkor még három év előtti vizet s formálisan dühöngve mondtam s hangom visszhangra is talált, hogy a torpedógyakorlatok igen szépek, de nem valók a velencei lagunák belső körzetébe. Igazán egyetlen egy pillanatra sem gondoltam arra, hogy a torpedó esetleg neki is mehet a csónaknak vagy egy hajónak s még ma is csodálkozom azon, hogy ez az eset egyáltalán nem jutott eszembe.

Mint utazási kellemetlenség sokáig élt emlékemben, de epizódusúsága miatt lassan el

**„MODIANO”
 CLUBSPECIALITÉ**

**A LEGDRÁGÁBB
 DE
 A LEGJOBB!**

Orvosi tanácsra úgy a hüvelyek mint a lapocskák nyomatlanok; de mindenikben benne van víznyomással a védjegy és a gyáros aláírása: S. G. Modiano

Főraktár: Szentkirályi és Nagy dohány-különlegességi áruüzletében.

nak a sirja; a meleg életet elviszi az élelmes szomszéd: Nyíregyháza. Azért is kénytelen szóvá tenni ezt a dolgot, mert az utókor keményen fogja megbírálni ezt a város jövője ellen elkövetett cselekményt. Az az obelisz, melyet a nagy, nemzeti intézmény vértanúinak sírjai fölé fognak emelni Debrecenben, nem csak az ő mártíromságuk jelképe, hanem a mai nemzedék szomorú élehetlenségének a bizonyítéka is.

Sajnos, betegen feküdt, mikor ez a dolog történt és nem emelhetette fel tiltakozó szavát. Ugy értesült, hogy a kérdést úgy állította a főispán Miklóssy püspök elé, hogy Hajdudorog és Nyíregyháza közt választhat szék helyet. Debrecen főispánjának nem ezt kellett volna tenni, hanem Debrecen város érdekében kapacitálni kellett volna a püspököt, hogy itt maradjon. Ez lett volna a kötelessége. Az a véleménye, hogy még most is rendbe jöhetne a város javára a dolog, ha ez a marasztali szó elhangzana. Szép frázis a testvéries érzés hangoztatása, de azt az életben kell gyakorolni. Annál szomorubb azonban Debrecen gazdasági életének a pangása.

Ezután indítványozta, irjanak át a város vezetőségéhez, hogy gondoskodják oly állami és egyéb intézmények Debrecenbe helyezéséről, melyek a városnak hasznára válnak és a vidék forgalmát is ide irányítják; irjanak fel a kormányhoz, hogy Hajdudorog, Téglás és Szentgyörgyábrány községeket csatolja a debreceni járásbíróshoz. Ne csak a halottakkal, hanem az élő érkezőkkel szemben is tegye meg a város a kötelességét, hogy Debrecen ismét a régi, virágzó város, az ország második fővárosa legyen; végül kéri a város vezetőit és az előkelő társadalmi állású férfiakat, hogy a gör. kath. püspökség Debrecenben való maradása érdekében járjanak közbe.

Kibujt a szeg a zsákból.

Dégenfeld-Schomberg József gróf nem érti a dolgot, hogy a gör. kath. püspökség székhelykérdését miért hozza ide az előtte szóló, mikor a közgyűlés már végleg döntött és a város közönsége nem kívánja, hogy a gör. kath. püspökség székhelye Debrecenben legyen. Hogy lehet ily könnyen az illiberalizmus vádját hangoztatni. Igenis oka volt annak, hogy a gör. kath. püspökség idehelyezését elleneztek, mert ez az első sorból a másodikba szorított volna bennünket. Támadás akart ez lenni a reformátusok preponderanciája ellen. A jól dotált gör. kath. püspökség elhomályosította volna a ref. püspököt. Ez a

is felejtettem. Rettenetes emlékeivel támadt azonban föl az eset most, mikor a torpedózó sikeres támadását olvastam a vaporetto ellen s megremeg kezemben a toll, mikor papírosra vetem, hogy én hat év előtt a biztos halálból menekültem meg, mert az én esemben a torpedózó kormányosa nem tudott jól célbavenni s mellettünk süvített el. Most jutok arra a gondolatra, hogy azt a szegény kormányost talán is is zárták a fregatt sötét odujába, mert bár előtte volt a cél, a civil-motoros, nem tudta szétzuzni.

Jámor olvasó, kedves nászutas barátom — most már talán tudjátok, hogy miért olyan romantikus Velence?

Az üveggyárakban, a százféle templomban, a Rialto, a sóhajok hidja, a Szent Márk-tér, a Campanille és a Doge-palota ezer látnivalóin a pénzednek örülnek s ott kün az üzleti élet céltáblájául szolgál s ha gondolába ülsz, ha a vaporettóban hajókézol, az olasz tengerésznek vagy céltáblája s hála a sorsnak, amely nem csak a párbajgolyókat, hanem a torpedókat is vezet néha, nem minden torpedónak sikerül oly jól célba találni, mint ennek a legutóbbinak.

Csak menj Velencébe, jó nászutasom, szép és dicső dolog hadi célokra szolgálni a bájosan piszkos Velencében.

dolog a közgyűlésen elintéztést nyert és ez a bizottság nem hivatott arra, hogy a közgyűlés határozatát felülbírálja. Napirendre kell térni e letárgyalt ügy felett. Az igazat megvallva, azt sem helyesli, hogy a bőszőrményi járásbíróshoz területéből Hajdudorog és Téglás kiszakítottassanak, nincs azonban ellenvetése, hogy Szentgyörgyábrány a debreceni járásbíróshoz csatoltassék.

Kovács József polgármester a nagy anyagi pusztulást országos csapásnak tartja és tiltakozik az ellen, hogy a legutóbb elvitt intézmények elvesztése miatt a város vezetőségét mulasztás terhelné. A gör. kath. püspökség székhelykérdésének ügyét piszkálni nem tartja helyesnek, mert a dolog annál kellemetlenebb. Biztosítja azonban arról a bizottságot, hogy ő és a főispán most sem közönyös a kérdéssel szemben.

Dr. Fejér Ferenc félreértett szavait magyarázza; ő nem dobta ki az illiberalizmus vádját, csupán arra mutatott, hogy az eljárás alkalmas arra, miszerint a vezetők liberálisusába vetett hit megrendüljön. Nem kell félni a reformátusoknak a gör. kath. hódítástól, csak jólétet kell teremteni. A gazdaság nem alkalmas a hódításra, de a szegénység igen. Miért kerestek a ruthének más vallást? Nem rettenetes nyomorban és elhagyatottságban voltak és a szegénység üzte őket, hogy más vallást keressenek. A jólét megszárdítja az egyházak belbékéjét, melyet senki sem akart megzavarni. A polgármester felszólalása halvány reménysugárt nyújtott, hogy még nem vesztett el minden, éppen ezért a felvilágosítással beéri, indítványának többi részét azonban fenntartja.

Az elnöklő főispán megjegyzi, hogy ő csupán azt kérdezte Miklóssy püspöktől és többre nem is volt felhatalmazása, hogy döntött-e már a székhelykérdésben? Erre kapta az igenlő választ.

Ezután a közigazgatási bizottság dr. Fejér Ferenc indítványát elfogadta. Sajnos, az elvesztett intézményeket már nem hozhatja vissza, Debrecen szomorú helyzetén pedig nem lehet változtatni — indítványokkal. **Jámor óhajások nem segítenek a szegény városon!**

A képviselőház ülése.

Legközelebbi ülés április 21-én.

Alig negyed óráig tartó formális ülést tartott ma a Ház, melyen az ellenzék legutóbbi határozata értelmében egyáltalán nem vett részt, a munkapárti képviselők is csak kis számban.

Szász Károly alelnök 11 órakor nyitja meg az ülést.

A kormány részéről Tisza István miniszterelnök, Sándor János és Balogh Jenő miniszterek vannak jelen.

Elnök az előterjesztések során kegyeletes szavakkal emlékezik meg az elhunyt Budezavlyevics Bude horvát képviselőről.

Következik a főrendiház átiratainak felolvasása a tegnap elfogadott törvényjavaslatokról, melyeket a királyhoz terjesztenek fel.

Hegedűs Lóránd, a pénzügyi bizottság előadója benyújtja az 1914-15. évi költségvetésről szóló jelentést.

Dobieczyk Sándor, a közlekedésügyi bizottság előadója benyújtja a bizottság jelentését a vicinális vasutakról.

Sándor János belügyminiszter benyújtja a választókerületek beosztásáról szóló miniszteri rendeletet, melyet a közigazgatási bizottsághoz utasít a Ház.

Balogh Jenő igazságügyminiszter kisebb törvényjavaslat-módosításokat terjeszt be.

Következik a jövő ülés napirendjének megállapítása.

Elnök indítványozza, hogy a Ház legközelebbi ülését 21-én tartja, melynek napi-

rendjén a további tárgyak iránti intézkedés szerepeljen.

A Ház ily értelmű határozatával az ülés véget ért.

A Homerule és az ir mozgalmak.

Mi bántja az ulsterieket és mi okozza az egész bajt?

Ulster (Ölszter) irországi tartomány 24.000 km² területtel és 2,5 millió lakossal. Ez a tartomány csinálja most azt a nagy galibát, amely Anglia anyaországot és az angol királyt nagy dilemma elé állítja.

És vajjon mi okozza ezt a nagy ribilót az ulsteriek és az anyaország között, amely forradalommal fenyegetőzik? Elmondjuk az egész hisztorikumot.

Irország, amelyben Ulster tartomány fekszik és annak egyik csucsat képezi, 1800-ig önálló parlamenttel és autonómiával bírt, mint nálunk Horvátország, azaz a különbséggel, hogy Horvátország delegál képviselőket a mi országgyűlésünkbe és egy horvát miniszter (tárca nélküli) képviseli a horvát érdekeket parlamentünkben, Irország azonban nem küldött képviselőket az angol alsóházba, ellenben Angliának fedezni kellett Irország költségvetésének összes deficitjét, ami több millióra rugott, miért is Anglia mindenkori kormányai megkísérelték Irországot beolvasztani az anyaországba. Ez azonban nehezen ment, mivel Irország katolikus és az autonómiai szabadságuk mellett vallásszabadságukat is féltették. Az ir parlament tehát semmi szín alatt sem akarta kimondani az uniót. Ekkor Pitt angol miniszter meghatalmazást kért az angol kormánytól, hogy az ir parlament képviselőit megvesztegetéssel rábírozza az unio kimondására. Negyven millió koronával megszerezte erre Pitt 1800-ban az ir parlament többségét, — mindössze 120 tagból állott a parlament, akik közül 12 amugy is unionista volt és így könnyű dolga volt Pittnek. Az irek tehát 1800 május hó 23-án lemondtak autonómiájukról. De ha a képviselőket óriási összeggel — némelyikére fél millió korona is jutott — sikerült is megvesztegetéssel céljuknak megszerezni, Irország azonban folyton-folyvást forrongott. Megpróbálkozott a béke megteremtésével, a rend helyreállításával lord Palmerston, Beakensfeld, mások is, de nem sikerült, mert az irek megmaradtak az autonómia követelése mellett. Sokan kivándoroltak Amerikába, különösen Ulster tartományból, ahol az öreg emberek és asszonyokon kívül alig maradt valaki. Ulsterbe aztán a kivándoroltak helyébe anglikánok telepedtek le az anyaországból és ott élénk ipart megkereskedelmet alapítottak. Nem lévén Irországnak autonómiája, Ulster is az anyaország által kormányoztatott, ami ellen neki semmi kifogása nem lehetett, lévén az is anglikán vallású.

Ugyde, ha Irország külön autonómiát kap, mint amilyen volt neki 1800 előtt, akkor, lévén az r. kath. állam, nagyon természetes, hogy a szerint fogná kezelni ügyeit és az ulsteri anglikánok bizonyára háttérbe szorulnának.

Asquith kormánya szabadelvű kormány lévén, még az őszszel az angol alsóház megszavazta Irország autonómiáját. A lordok háza azonban visszavetette a homerule billt. Amde az angol alkotmány szerint, ha a parlament egy törvényjavaslatot elfogad és azt a főrendi-, a lordok háza vissza is veti, a korona szentesítheti

Mezőgazdasági

és konyhakertészeti cikkek, u. m.: Ekevasak és alkatrészek, metsző ollók és oltó fűrészek, kapa, ásó, lapát stb. Igen olcsón beszerezhető

Bészler és Dávid

vaskereskedőknél

460

Debrecen, Piacu 7.

azt és törvény lesz belőle. Mármost a szabadelvű kormány, Ausquith kormányelnök élén, követeli a törvény szankcióját. Ulster tartomány tiltakozik ellene és egyben fegyverkezik is, hogy brachiummal meggyúsítsa eme törvény végrehajtását az esetben, ha a király mégis szentesítene azt.

Seely hadügyi miniszter, akinek karhatalommal kellene elfojtani az ulsteri forrongást, inkább lemondott, mintsem anglikán testvérei ellen fegyveresen felépjen. Az ulsteri mozgalom élén sir Carson és sir George Richardson állanak. A viszony nagyon feszült és a helyzet komoly és válságos Angliára nézve, mert ki van téve annak, hogy ha erélyes akcióba akar lépni Ulster ellen, a katonatisztek cserben hagyják és inkább kilépnek a katonaság kötelékéből.

Nem marad tehát más hátra, mint az alsó-házat felosztani, új választásokat kiírni és arra törekedni, hogy oly párt-többség jöjjön létre, amely napirendre térjen a homerule bil fölött.

Kuthi Zsigmond.

Negyedmilliót ad Nyiregyháza a gör. kath. püspökségnek.

Nyiregyháza polgármestere Miklóssy püspöknel.

Azután a nagyszerű, hazafias és nagy kulturális s nemzeti erőt jelentő intézmény: a görög katolikus püspöki székhely után, ami nem kellett Debrecennek, két kézzel nyul Nyiregyháza. Majerszky Béla kir. tanácsos, Nyiregyháza polgármestere tegnap már Debrecenbe érkezett és felkereste Miklóssy István püspököt, hogy vele tárgyalásokat folytasson a püspöki székhelynek mielőbb való áthelyezése tárgyában.

Majerszky polgármester bemutatta a püspöknek, hogy Nyiregyháza minden áldozatra kész a püspöki székhelyért. Debrecen még telket sem akart adni a püspökségnek, míg Nyiregyháza közgyűlése már megszavazott e célra 250.000 koronát, míg a püspökséghez tartozó papnevelő intézetnek ad 500 négyszögöl telket.

Nyiregyháza polgármestere Miklóssy püspöknel látogatása alkalmával mindent hivatalosan tudatta a püspökkel és egyidejűleg megállapodtak a székhely áthelyezésének részletkérdéseire nézve is.

Miklóssy püspök már a közel jövőben elmegy Debrecenből. Nyiregyházán már véglegesen berendezkedhetik, mert az ottani görög katolikus egyház bérpalotáját tehermentesen engedte át a püspökség céljaira.

Vármegye.

Gyilkosság bosszúból. Hajdunánásról telefonon jelentették tegnap délben a debreceni kir. ügyészségnek, hogy Médi Imre agyonlőtte a lakásán Vitéz Bálintot. A gyilkosság bosszúból történt. A kir. ügyészség elrendelte az áldozat felboncolását s a törvényszéki orvos ki is utazott Hajdusámsonra. Az ügyben a hajdusámsoni rendőrség folytatja a nyomozást s ennek eredményéről beszámol a kir. ügyészségnek.

Halászosok katasztrófája. Szerencsétlenség a jéghegyek közt.

London, április 3.

Az újfundlandi rozsmár-vadászó flottát nagy szerencsétlenség érte, úgy látzik, hogy a New-Foundland és a Southern-Cross halászhajók legénységéből csak néhányan menekültek meg.

Kedden nagy hózivatar érte a halászosokat. A hózivatar két napig tartott. A legénység egy része jéghegyen volt, mások egy óriás jégtáblán, amely a nagy orkánban más jégtáblákkal ütközött össze és darabokra tört. Az egyes darabokat a vihar elsodorta a szélrózsa minden irányába. A két hajón maradt halászosok hasztalan igyekeztek társaikat megmenteni.

A rozsmárvadászaton háromezer halász vett részt. A Southern-Cross fedélzetén több, mint huszezer rozsmár volt, mert a vadászat kitűnően sikerült. A szerencsétlenül járt New-Foundland és Southern-Cross fedélzetén mintegy háromszáz ember volt, akiknek legnagyobb része elpusztult. A Belaventura gőzös a New-Foundland legénységének harminc tagját megmentette és 40 holttestet is fölvet; a legénység többi részéről semmit sem tudnak.

A hajók két éjszakán át jéghegyek beláthatatlan tömege közt usztak, amelyekkel helomszámra feküdtek holtak és elevenek. A szerencsétlenek csaknem teljesen meg voltak fagyva. Alig husz emberből csak egy maradt életben a jégtáblán való 40 órás uszás után. Az életben maradtok elbeszélése szerint a jégtáblán leírhatatlan volt a kétségbeesés. Többen a tengerbe ugrottak, mások eszüket vesztve, társaikat fenyegették.

A New-Foundlandi hajókatasztrófának több mint 200 halottja van. A mentési kísérletet nagyon megnehezíti az irtózatoss vihar. A katasztrófa színhelyén nagy jéghegyek emelkednek ki s a halászosokat megfagyva, holtan huzzák ki a vízből. A megmenekültek közül is sokan fognak még elpusztulni.

Csődkiárúsi hirdetés.

A vb. Mayer Jenő és Béla cég csődtömegének tartozó még megmaradt áruk

és berendezési tárgyak a mai naptól

mélyen leszállított áron árusítatnak.

Dr. Kulin Imre csődtömeggondnok.

Catarau afrikai útja. Alexandriában látták a debreceni merénylet egyik tettesét.

Elfogató parancs Catarau barátjára ellen.

A debreceni dinamitmerénylet tettesei után indított nyomozásban hosszabb stagnálás után tegnap merült fel csak újabb nyom. A debreceni rendőrséghez értesítés jött, hogy Cataraut Alexandriában látták. Annál inkább látszott valószínűnek, hogy Catarau tényleg Alexandriában tartózkodik, mert a debreceni rendőrségnek adatai vannak arra nézve, hogy Catarau Afrika felé vette útját. Ennek az utnak egyes stációiról van tudomása a rendőrségnek. De csak utólag értesült már ezekről a rendőrség úgy, hogy elfogatása iránt már hiába intézkedett. Most, hogy Alexandriából jött róla értesítés, a rendőrség mindent elkövet, hogy ha csak lehetséges, elfogják.

Afrika összes nagyobb városaiba, — minden tartományába, — tegnap megküldötték a körözvényeket, három nyelven: angol, francia és német nyelveken. Az alexandriai rendőr-prefekturát külön táviratban kérték, hogy nyomozzon Catarau után.

Catarauról a nyomozás megállapította, hogy orosz katonaszökevény. Fontos ez a megállapítás, mert így valószínű, hogy Oroszországba nem térhetett vissza. De viszont ebből a körülményből az is kétségtelen, hogy Oroszországból utlevelet ennél fogva sem a merényletet megelőzően, sem utólag nem szerezhetett.

Tegnap számunkban különben irunk arról, hogy a külügyminiszter Mandasescu és Avram, valamint Salamon Mariette, Catarau barátjának kiadatását kérte Romániától, akiket azonban Románia aligha fog kiadni. Munkatársunk, e kiadatási eljárás előzményeit megtudakolando, kérdést intézett Rostás István főkapitányhoz, ki a következőképp válaszolt:

— Mandasescu Silvio és Avram Todor ellen még a nyomozás első stádiumában bocsájtottunk ki elfogató parancsot, később ugyancsak körözés és elfogatóparancs lett kibocsátva Catarau barátjára: Salamon Mariette és ennek nagynénje ellen, kiket Bukarestben nyomoztak ki. — Gáthy Bálint kir. ügyész ur kérte ezeket a kiadatást felsőbb helyen. Kiadatásuk dolgában azonban döntés még nem történt és erről hivatalos értesítést még nem is kaptunk.

Bukarestből jelentik: Politikai körökben és még a kormánypárti lapokban is a leghatározottabban fentartják azt a hírt, hogy gróf Berchtold közös külügyminiszter gróf Czernin bukaresti követ útján a román igazságügyminiszteriumtól Mandasescunak és Catarau két magyar barátjának kiadatását kérte. A kiadatási kérelmet a bukaresti törvényszék ötödik osztályához osztották be, ahol Slatineanu vizsgálóbíró ma mind a három vádlottat kihallgatta. Értesülésünk szerint lehetséges, hogy Catarau két barátját, Salamon Mariettát és Himesné Románia csakugyan ki fogja szolgáltatni a magyar hatóságoknak. Másképp áll a helyzet Mandasescuvval, Berchtold állítólag azzal a megközlással kérte Mandasescu kiadatását, hogy a vádlott magyarországi, erdélyi származású.

Ezzel szemben a román belügyminiszteriumban állítólag bizonyíték van arra, hogy a vádlott Mandasescu nem azonos az erdélyi származású Mandasescuvval. Valószínűleg en-

Valódi angol szövetekből leg-
elegánsabb uri
ruhákat készít

Moskovits József
uri szabó,
városi ut. bérház Piac-utca 26.

nek következménye, hogy a félhivatalos Independance Roumaine mai számában megcáfolja a Mandasescu kiadatásáról szóló hírt és azt jelenti, hogy a monarchia külügyminisztere nem is kérte a vádlott kiadatását. A két nőről a félhivatalos cáfolat nem emlékezik meg.

Általában minden jel arra mutat, hogy a kormányt az az ügy nagy zavarba hozta. A politikai pártok és a román közvélemény tudni sem akar arról, hogy a vádlottakat a magyar hatóságoknak kiszolgáltassák. A bukaresti lapok minden pártkülönbség nélkül ma hevesen támadják a kormányt és óva intik, hogy ne játszóék a nemzet becsületével. A bukaresti egyetemi hallgatók holnap este értekezletet tartanak és már ma délelőtt küldöttsegileg jelentik meg a külügyminisztériumban, hogy Mandasescu sorsa iránt érdeklődjenek. A külügyminisztérium irodafőnöke fogadta és úgy nyilatkozott, hogy Mandasescut szó nélkül kiszolgáltatták, ha a kiadatásra ok van, vagyis, ha Mandasescu valóban magyar származású. Az egyetemi hallgatók nem elégedtek meg ezzel a válaszzal, hanem fel fogják keresni az igazságügyminisztert is.

Városháza.

A régi Debrecen képekben. A városi múzeum mostanában egy sorozat kisebb szabású olajfestményt kapott, amelyek a régi Debrecen néhány nevezetesebb középületét ábrázolják. Ugymint az 1802-ben leégett csucsíves kori nagytemplomot, a mellette 1642-ben épült verestoronnyal; az ugyanazon nagy tűzvészbe bepusztult kollégium épületeit madártávlatban; az 1839-ben elbontott ódon városházát, előtte a pellengerrel, vagy szégyen-oszloppal; az I. takarékpénztár és a város bérpalotái helyén állott színházat, melyet a vargák színjéből alakítottak volt át a muzsák hajlékává és a szomszédos öreg házakat; az 1730 körül épült emeletes consistoriális épületét, a mellette levő licyumos parochiális házzal; a nemrég elbontott püspöki lakást; végül a szatmári békekötést megelőző tanácskozásokról emlékezetes Komáromy-házat. Az olajfestmények ugyan, hanem egykoru rajzok, metszetek után lehetőleg korhű milieube helyezve készültek. Együttesen fogalmat adnak róla, milyen képe volt 100 év előtt Debrecennek.

A városi múzeum mostantól fogva szombaton délutánonként 3 órától 6 óráig tekinthető meg. Vasárnap délelőtt ezentul is 9 órától 12 óráig lesz nyitva. Belépés díjtalan.

APOLLO

Ma utoljára.

Királyi szerelem!

Látványos filmjáték 4 felvonásban.

És az elsőrangú kagcagtató kísérő műsor.

Legközelebb:

Göre Gábor.

Acél Géza ügye. Debrecen a múlt hóban.

Havi jelentések.

(Közigazgatási bizottsági ülés.)

Az átlag-szürke közigazgatási bizottsági ülések közül meszire kivált a bizottság pénteken tartott ülése, mely meglehetősen puskaporos volt. Már úgy is indult. Kezdődött az Aczél Géza volt főmérnök fegyelmi ügyével, melyet a vizsgálat során meglehetősen összekuszáltak, mikor Podhoránszky Géza műszaki főtanácsos szakvéleményét megerősíteni igyekeztek. Természetesen a közigazgatási bizottság határozatát méltán vehette zokon a kormány hivatalos közege és kiküldött szakértője, hiszen a kritikát laikusok gyakorolták, még pedig a felfüggesztett főmérnök javára és a hivatalos szakértőre sértő módon.

Hiába határozta el a közigazgatási bizottság, hogy a határozatával nem lépne túl a jogos bírálat határát és nem sértette meg Podhoránszky hivatali eljárását és egyéni integritását, no meg hogy a neheztelt kifejezések nem is alkalmasok arra, hogy a sértő szándékot igazolják, Podhoránszky Géza aligha nyugodhatik meg ebben. A legjobb is volna, ha az egész Aczél-féle fegyelmi ügyet kivonnák a közigazgatási bizottság hatásköre alul, mert az úgy csak mérgesedik, de csöppet sem közeleg a megnyugtató befejezéshez. A barátság nem alkalmas soha arra, hogy bírói székbe ültessék. Más törvényhatóság fegyelmi választmányát kellene delegálni ebben a kinos ügyben, melynek a végére kellene már jutni. Volt erre már példa a múltban is.

Nagy vitát támasztott a sertésszállások ügye is. Már a múlt ülésen felhívták a városi tanácsot a kezdeményezésre, de nem tett semmit, pedig nagyon fontos kérdés ez, mert hiszen a mostani primitív viszonyok közt is több sertést exportált a debreceni piac, mint Kőbánya. Elhatározták, hogy megsürgetik a tanácsot. Sokkal helyesebb lett volna, ha a munkaképes és ambiciózus rendőrök kapitányra bízzák a kezdeményezést, mert még a sertéspiacunkat is elviszi valamelyik szomszéd.

Nagy vita támadt a pénzügyigazgató azon javaslata felett, hogy a hadmentességi díj kivételére nem jelentkezett egyénekre kirótt bírságot elzárásra változtassák-e át. Márk Endre ellenezte különösen, de 9 szóval 4 ellen leszavazták indítványát.

Hosszu, szenvedélyes vita folyt a gör. kath. püspökség székhelykérdése és az új népiskolák építése felett is, amelyekről lapunk más helyén emlékezünk meg.

Polgármesteri jelentés.

Domahidy Elemér főispán elnökle alatt jelen voltak: Kovács József polgármester, Körner Adolf főjegyző, dr. Magoss György tiszti főügyész, Szabó Kálmán és dr. Tóth Emil tanácsnokok, dr. Tüdös Kálmán tiszti főorvos, Borsos József h. főmérnök, Varga Károly helyettes árvaszéki elnök, Nagy József pénzügyigazgató, Keleti Izsó műszaki tanácsos, Hajdu tanfelügyelő, Surgott Jenő gazdasági felügyelő, Reitz János főállatorvos, dr. Bacsó Dezső, dr. Fejér Ferenc, gróf Dégenfeld József, dr. Baltazar Dezső, Márk Endre, dr. Tüdös János, Tóth István, dr. Balkányi Miklós és Zöld József aljegyző.

Március havában a rendőrség letartóztatott magánlakmegtérítésért 2, erőszakért 3, kerítésért 1, lopásért 5, sikkasztásért 2, rendőri kihágásért 280 egyént; az ügyészségnek átadtak 13 egyént. A városról eltoloncoltak 52, a városon áttoloncoltak 78, kényszerutlevéllel kiutasítottak 44 egyént. Az I. fogu iparhatóság 67 iparengedélyt adott ki, melyekért 810 korona folyt be ipariskolai célokra. Kiadtak 108 munkakönyvet. Beszállásoltak 2

tábornokot, 13 törzs- és 13 főtisztet. A rendőri bejelentő hivatal 13 utlevelet adott ki, melyek nagyrészt Amerikába szóltak.

Közegészségügy.

Március havában a közegészségügyi viszonyok rosszabbodtak, ami a rendkívül nedves időjárás következménye. A vörheny 31, számarhurut 4, hastífusz 1, járványos fültőmirigylob 39, roncsoló toroklob 18, a kanyaró 10, a bányahimlő 2, a gyermekágyi láz 1 esetben fordult elő. A vízvezeték bakteorológiai vizsgálata kedvező volt, ha a mostani kezelés állandó lesz, a víz teljesen bakteriamentes lesz, ivásra már is aggodalom nélkül használható. Született 305 gyermek, elhalt 167 egyén, a természetes szaporodás 138. A legtöbb halálozást (30) a tüdővész okozta. Házasságra lépett 83 pár. A kórházban 696 beteget ápoltak, a mentők 96 esetben nyújtottak segílyt.

Az adó.

Befolyt március hó folyamán egyenes adóban 94.252, hadmentességi díjban 1886 bélyégjövédékben 71.255, jogilletékben 61.794 díjjövédékben 3129, dohányjövédékben 185.735, határvámjövédékben 28.570, fogyasztási és italadóban 57 korona folyt be. Fizetési halasztást 79, időleges házaadómentességet 86 fél kapott.

Bejelentette a pénzügyigazgató, hogy a miniszter Ember Antal pénzügyi tanácsosi Lugosról Debrecenbe helyezte és a pénzügyigazgatói helyettesi teendőket ellátásával bízta meg.

Tanügy.

Az elmúlt hónap folyamán a debreceni vendéglős iparos tanonciskola részére 700, a róm. kath. tanítónőképző intézet tanerői fizetésének kiegészítésére 5400 korona államsegélyt utalt ki a miniszter. Varga Sándor palagi tanító a III. fizetési osztályának 3. fokozatába lépett elő. Az állami kisegítő iskola elhelyezése a megoldáshoz közeleg; a miniszter 4000—4200 korona bérösszeget biztosít a városnak, míg az iskola építéséhez szükséges kölcsön töllesztése tart. Az iparos tanonciskolában tartott két analfabéta tanfolyam véget ért; a kiváló eredmény Hatvani József és Barcza Barna ref. tanítóké, akiket jutalomra terjesztett elő a tanfelügyelő.

Az állategészségügy.

Márciusban a ragadós száj- és körömfájás a város I. és V., a lőrükhór az V., VI. és VII. körzetben lépett fel; megszűnt a vesztőség a VIII., a ragadós száj- és körömfájás az V. és VIII. állategészségügyi körzetekben, így a vásártartási tilalom is feloldott. Az állategészségügy kedvezőtlen; fertözve maradt száj és körömfájással az I., lőrükhórral az I., V., VI. és VII., sertéspesztissel I., III. és VII. állategészségügyi körzet.

Borzalmas gyilkosság. Halott az utazókosárban.

A morvaországi Schönbergből borzalmas gyilkosság hírért jelentik. Egy utazókosárban egy megcsonkított emberi törzsre bukkantak.

A Schönberg közelében fekvő Altwasser faluban történt a borzalmas bűncselekmény. Az erdő tisztásán egy összerongcsolt emberfejet találtak a minap.

Erre természetesen megindult a nyomozás, mely elsőnek azt eredményezte, hogy egyik ottani vendéglőben megtalálták a meggyilkolt ember törzsét is, egy utazókosárba csomagolva.

A további nyomozás konstatálta, hogy a kosarat a szállóban egy magát Kurt Konrádnak nevező bányagyakornok hagyta hátra.

A nyomozás azt is konstatálta, hogy a gyilkos áldozata nevén szokott tovább. A bűncselekmény elkövetésével Lippok bányászgyakornokot gyanúsítják.

Színház.

Szombat: **Timár Liza**, színmű 3 felvonásban. (B) bérlet.

Timár Liza.

(Bemutató előadás.)

Egy Bródy-premiere mindig igazi eseménye a színházi szezonnak. Bródy Sándor új darabját: a **Timár Lizát** is joggal előzhetette meg a leglázasabb érdeklődés, különösen Budapesten.

Bródy Sándor ugyanis ebben az esetben — Budapestre. A **Timár Liza** levegője nem a miénk. Ez az ugynevezett Lipótváros a maga parvenü pénzarisztokráciájával. Ennek a reprezentánsa **Timár**, aki fűtüléssel kezdte a milliommosságot. Tudniillik házaló volt s lassan, de biztosan seftelte föl magát nagytőkésé. Ez a **Timár** nem tagadja, de nem is tudná megtagadni a multját, amelyből a leánya, **Timár Liza**, ki akarja rántani. Ez a hiszterikus teremtmény, aki hercegi vért sejt az ereiben, kikívánczik ebből a rideg és szürke üzleti világból és odadobja magát egy ulánus főhadnagy, egy leadósodott mágus-ivadék karjaiba.

Igy kerül szembe az apjával, aki makacsul rakaskodik ahhoz a talajhoz, amelyben meggyökeresedett. A leány nem enged s elhagyja az apját a vőlegénye kedvéért.

Ezt az energikus lépést azonban gyorsan követi a kiábrándulás. A hercegi származás illúzióknak bizonyul, a nemes grófi közönséges sikkasztóvá vedlik s nem szégyenli bevallani, hogy nem tudott elszámolni a menázs-pénzzel. A leányt azonban még mindig hatalmában tartja, feltörő, szabadulási vágya s nem akar letérni az utról akkor sem, amikor a pisztoly csöve mered felé. Kész öngyilkosságot elkövetni kedvesével. Azonban ezt megakadályozza hű szelleme, a háziurvosok, aki régi és mély vonzalmat érez iránta. Megmenti őt is és ulánus főhadnagyát is a tragédiától.

Ez a mese, amelyet Bródy Sándor bravurosán épített föl. A jelenetek logikusan és rendkívül hatásosan kapcsolódnak össze. A felvonások különösen frappánsak. Az alakjainak pszichológiája tiszta és világos, a katonatisztből azonban felette rikító színekkel igyekszik tipikust faragni.

A Bródy-bemutató zajos sikerrel folyt le tegnap este. A legnagyobb része ebben **Halassy Mariskának** van, aki fölényes intelligenciával juttatta érvényre a címszerepet. Tökéletes készültségével pedig példát is statuálhat. **Fehér Gyula** pompásan mintezta a milliomos-kalmára, erőteljesen is szólaltatta meg, de alakítása — sajnos — még nem volt egészen érett. **Vándory Géza** — igen helyesen — nem élezte ki a főhadnagy figuráját s feladatát finom érzékkel oldotta meg. **H. Serfőzy Etel**, **Madas István** és **Nagy Sándor** a legjobb igyekezettel szolgálták az ensemblét. A feltűzőt sokat tapsolt s megnyilatkozásaiiban a legőszintébb elismerést és tetszést mutatta.

Vasárnap este Gül-Baba. (A színházi iroda jelenti.) Ez a valóban poetikus és magyar motívumokkal tele, törő metszett operette kerül színre vasárnap este kis bérletes előadásban. Tekintettel a kis bérletekre, akik már több, mint egy hónapja vasárnapon nem kaptak operettet, a páratlan sikerű **Timár Lizát** egy napra kikapcsolta az igazgatóság a műsorból. Igen alkalmas darabot, operettet, a **Gül-Babát** tűzte így ki vasárnapra. Ezen kis bérletes előadásra alsó és közép pályások, továbbá elsőrendű támlásszékek is kaphatók már az első soroktól kezdve már mártól fogva a színházi pénztárnál.

Tündérlaki lányok — vasárnap délután. (A színházi iroda jelenti.) Mérsékelt helyárral tűzte ki az igazgatóság vasárnap délutánra **Heltai Jenő** igazán elsőrangú és óriási sikert aratott vígjátékát, a **Tündérlaki lányokat**. Ez a darab csak úgy, mint annak idején **Földes** darabja, a **Halló óriás** feltűnést keltett és eddigi 5 előadását telt házak

nézték végig. A vasárnap délutáni törzsközönségnek akar az igazgatóság kedvezni, hogy e rendkívül érdekesítő, valóban az élethől merített darabot előadásra kitűzte. A főszerepeket ezúttal is **Halassy, Károlyi, Szentiványi, Bányai, Úti**, továbbá **Szalai, Nagy Sándor, Fehér Gyula** játszzák. Mérsékelt áru jegyek már kaphatók.

Drótostót. (A színházi iroda jelenti.) **Lehár** bájos zenéjű operettje, a **Drótostót** körül a legközelebbi héten előadásra a városi színházban A címszerepet **Rónai Imre**, a pécsi Nemzeti színházhoz szerződött kedvelt komikus játsza, akinek ez egyik legkiválóbb alakítása. A többi szerepeket **Borbély Lili**, **Markus Angela**, **Szalai, Madas** stb. játszzák.

Timár Liza. (A színházi iroda jelenti.) **Bródy Sándor** nagyszerű színdarabjában, amelynek tegnap este volt bemutatója Debrecenben, a kitűnő író merőben új témát dolgozott fel, olyant, melyet még sem regényben, sem novellában nem irt meg. És így a **Timár Liza** egész izgalmas, kedves mindvégig művészi akciója ismeretlen a nagyközönség előtt. A szinte páratlan sikert aratott színdarab minden friss és új szépsége már azért is lebilincseli a nézőt, aki az első jelenettől egész végig feszült és meg nem szűnő érdeklődéssel kíséri azt. A második előadás ma, szombaton van (B) bérletben.

Elfogták a püspökladányi vasúti tolvajt.

Egy nyugdíjas vasúti tiszt volt.

A fővárosi rendőrség hozzászólás után letartóztatta **Faludy Béla** nyugalmazott államvasúti tisztviselőt, aki a **Csáklya-utca 6. szám** alatt lakik. Az a **vád Faludy Béla** ellen, hogy évek óta a vasúton elkövetett lopásokból él és az utóbbi időben elkövetett nagyobb vasúti tolvajlásokat mind ő követte el.

Faludy Béla, aki most 48 esztendő, azelőtt forgalmi tisztviselő volt Nyírában. Egyszer azonban lopáson érték, mire 3 Igló közelében leugrott a robogó gyorsvonatról. Baja nem történt, de felettes hatósága nyugdíjba küldte s azóta **Faludy Béla** 83 korona nyugdíjából él.

Körülbelül egy évvel ezelőtt gyakoriak lettek a lopások az 532-es számú gyorsvonaton, amely Nagyvárad és Budapest között közlekedik. A lopások rendszeresen Budapest és Püspökladány közt történtek. Meglopták többek közt **Tasnádi Nagy András** gazdaembert, **Salgó Ignác** hírlapíró, **Szűcs Aladár** gazdasági vezetőt és **Wertheimstein Saroltát**. Mindegyiktől nagyobb összeg pénzt lopott el a tolvaj; ezenkívül **Wertheimstein Saroltától** ezeket érő ékszereket.

A meglopott emberek és a vonat alkalmazottjai mindig ugyanazt a személyleírást adták a tolvajról és a vasúti személyzet azt is előadta, hogy a tolvaj egy 72-es számú szövetkezeti jeggyel utazik. Erről a jegyről kiderült, hogy 1909-ben lopták el s eredetileg 772 volt a száma, de a tolvaj az egyik 7-es kikaparta a jegyről. A lopások ezután is ismétlődtek, de a tolvaj most már nem a szövetkezeti jeggyel utazott, hanem igazolvánnyal. A rendőrségen **Pintér fogalmazó** hat hónap óta bogozza már a szövevényes ügy szárait és tegnap a személyleírások alapján — a nyugdíjfizetéseknek ismerték rá **Faludy Bélára**, akire teljesen ráillett a személyleírás.

Faludy Bélat bevitték a főkapitányságra, ahol vallatásra fogták. A tolvaj vasúti tiszt kétségbeesetten tagad, de a lakásán tartott házkutatás ellene szól. A 83 korona nyugdíjából ugyanis gyönyörűen berendezett, 3 szobás lakást tartott **Faludy** s ott élt feleségével és hat gyermekével jó módban. Családja elmondta a de-

tektiveknek, hogy **Faludy** gyakran utazott és utjáról pénzt is szokott hazaküldeni. De ezenkívül mintegy 50 darab zálogcédulát is találhatunk különféle ékszerekről.

A tolvaj nyugdíjas vasutast egész délelőtt vallatja **Pintér fogalmazó** és már elrendelték letartóztatását.

Ujdonságok.

Vasárnapi istentiszteletek. Vasárnap a ref. templomokban a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: A Nagytemplomban predikál **Dicsőfi József** lelkész. Ágendázik **Konrád Zoltán** s. lelkész. Kistemplomban predikál **Pánczél Jenő** s. lelkész. Ágendázik **Farkas János** s. lelkész. Kossuth-utcai templomban predikál **Gáborjani Szabó Gábor** s. lelkész. Árpád-téri templomban predikál **Uray Sándor** lelkész; d. u. 3 órakor **Kovács János** vallás okt. lelkész. Ispotályi templomban predikál **Polgár Gyula** s. lelkész. Városi szegényházban **Hajdu Zsigmond** püspöki titkár. Homokkeri imaházban **Boér Károly** vallás-tanár. — Vasárnap délután öt órakor a főiskolai oratóriumban vallásos estély lesz.

Uj katonai rendeletek. Hazai Samu báró honvédelmi miniszter tudvalevően Bécsben tartózkodik, ahol tegnap igen fontos katonai tanácskozásokon vett részt. Mint Bécsből jelentik, ezek a tanácskozások két új katonai reformra vonatkoznak. Az egyik a véderéform kiegészítésének életheletetésére vonatkozó rendelet, amely valószínűleg a jövő hét folyamán már életbe fog lépni. A másik a katonatisztek új előléptetési szabályzata.

Hangverseny matinée. Debrecen sz. kir. város zeneiskolája saját helyiségében — az alsó és középszálya növendékei haladásának bemutatása végett — 1914. évi április hó 5-én, vasárnap délelőtt 11 órakor hangverseny matinée-t rendez, amelyre az érdeklődő közönséget tisztelttel meghívja az igazgatóság.

Agyonütötte a fiát. Nagybecskerekéről jelentik: **Müller Károly** jómódu gazda hasonló nevű családosa állandóan dorbézolt. Apja többször korholta, hogy elissza a vagyonát, de ez mitsem használt. Tegnap a fiu megint ittasan jött haza, mikor az apja szidni kezdte, vasvillát ragadott és nekiment apjának. Ez kicsavarta a vasvillát fia kezéből és úgy vágta föbe vele, hogy azonnal meghalt.

Leesett a szekérről. **Molnár István** tegnap szekéren hajtott a **Ferenc József**-uton. A 17. számú villa előtt a szekérről leesett és a fejét az ott elfutó vasúti sínbe ütötte. Eszméletlenül maradt a földön. A mentők szállították a kórházba.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést. Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a felejtethetlen jó nő, szerető édes anya, nagyanya, testvér, sógornő és jó rokon néhai **Szakáll Istvánné** született **Mónus Juliánna** életének 61. boldogházasságának 40-dik évében, hosszas, de különösen két heti súlyos szenvedés után folyó hó másodikán csendesesen elhunyt. Kedves halottunk drága haviat folyó hó 4-én, délután 3 órakor fogjuk a református egyház szertartása szerint a **Homokkeri Oláh Károly-utca 8-dik sz.** házunktól az **Ispotály** templomban tartandó gyászima után a **Várad-utcai** sírkertben örök nyugalomra helyezni, mely végtisztesség tételre rokonainkat és jó ismerőseinket szomordított szövevel meghívjuk. Debrecen, 1914. évi április hó 3. Aلدás és béke lengjen drága porrai felett. Bánatos férje polg. **Szakáll István**. Egyetlen leánya **Juliska** férjével **Tarján Györgyvel**. Unokái **Csobán József, Eszti és Mariska**. Testvére **Mónus István** nejjével **Kapussi Sáravai** és gyermekeivel. Unokahuga **Csapó Zsuzsanna** férjével **Sipos Istvánnal** és gyermekeivel. Számos rokonok nevében is. A temetést **Gebauer Károly** és társa temetkezési intézete rendezi.

Öreg asszony, nem vény asszony. Ritka nagy eset történt tegnap a kis Madarász községben. Egy nyolcvan éves asszony házasságra lépett egy hatvan éves emberrel. A fiatal pár névszerint Miklós Floare madarászi asszony, akinek születését ezelőtt nyolcvan évvel anyakönyvelték be a Lunkán Péter szintén madarászi lakos legény, szépen kiültözve, ünnepi ruhában jelentek meg ifj. Márkus János h. jegyző, anyakönyvvezető előtt, aki szépen összeadta őket. Az új házaspárnak a községben sokan gratuláltak.

Megfagyott asszony. Szegecs Márton nagyháródi tanyai lakos feleségével együtt bement a nagybáródi vásárra. A vásárban mindketten jól felöntöttek a garatra és itókásan bandukoltak hazafelé a vásár után. Utközben künn a mezőn Szegecs Mártonné elnyomta az álmot és végig terült egy árok szélén. Szegecs Márton pedig hazament azzal, hogy vásárolt holmikat otthon lerakja, visszatér feleségéért. Szegecs azonban mámoros fejjel megfagyott a mezőn hagyott feleségéről. Csak másnap reggel jutott eszébe, amikor aztán érte is ment. De az asszonyt alig találta meg. Éjjel nagy hóesett, a hó teljesen betakarta és megfagyott. A megfagyott asszony eltemetésére a kir. ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Ismét szerencsétlenség történt a pénzügyi palotánál. Rohamosan halad előre a pénzügyi palota építése. Szinte szemlátomást nőnek ki a földből a falak. A gyors munka azonban úgy látszik folytonos véráldozatot is követel. Már negyednapja, — hogy mindennap történik könnyebb-súlyosabb baleset az építkezésnél. Tegnap délután utólag történt szerencsétlenség. Madai Károly 19 éves budapesti kőműves segéd egy 7 méter magas állványról leest és súlyosabb belső sérüléseket szenvedett. A mentők a kórházba szállították. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Urak Mária kongregációja ma este 6 órákor tartja ájtatossággal egybekötött gyűlését.

Meteor mozgó-színházban holnap, vasárnap fényes műsor keretében a Jack című, megható társadalmi világsláger, Daudet Alfonz világhírű regénye után, 4 felv. és a Bigeó szerelem című rendkívül mulattató vígjáték kerülnek bemutatásra rendes helyárok mellett 2 felvonásban.

A megbilincselte jogszigorló. Aradról jelentik: A legutóbbi aradi képviselőválasztás napján az Andrassy-téren összeütközés támadt a csendőrök és a tüntetők között. A csendőrök szétzavarták a tömeget, amelynek egyrésze a Központi kávéházba menekült. A karhatalom azonban utánuk nyomult a kávéházba is, ahonnan eltávolították őket. A kávéház egyik asztalánál ült Opre Péter jogszigorló, aki hangosan kifejezte megbotránkozását. A csendőrök erre őt is távozásra szólították fel, mikor pedig ezt nem akarta megtenni, megkötözték és úgy kísérték el. Opre hivatalos hatalommal való visszaélés miatt büntető főljelentést tett a karhatalommal rendelkező Berecz Ferenc rendőrkapitány ellen, akivel szemben azonban az ügyészség a vádat eljettette. Az aradi rendőrség kihágási osztályán azonban tegnap megtartották a tárgyalást a jogszigorlónak abban a kihágási ügyében, amelyet azért tettek folyamatba, mert megtagadta a csendőröknek az engedelmisséget. A rendőrbíró 20. korona pénzbüntetésre ítélte a jogszigorlót.

Ma délután 3 és 5 órákor félhelyárok mellett is a teljes esti műsort mutatja be az Apolló.

A mai DKASE. mulatsága. A Debreceni KASE. ma este tartja meg szokásos évi mulatságát a Royal-szálloda disztermében. A táncestély kezdete 9 órákor lesz. Zenét Rácz Károly és fia zenekara fogja szolgáltatni. A sikert a vezetőségen kívül a nagyszámú rendező-bizottság garantálja. Jegyek előre váltathatók Kontsek Kornél cégnél, este pedig a pénztárnál. A rendezőség a megjelenő hölgyek részére kedves meglepetést tart készen.

Tegnap halottak. Tegnap a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalhoz: Király N. 2 napos, Kató Erzsébet 3 hónapos, Borza Ferenc ref. 27 éves, Magyar István ref. 55 éves, Turi Ferenc ref. 32 éves, özv. Bihari Mihályné ref. 79 éves, özv. Borbély Sándorné ref. 83 éves.

Az „Egyetértés“ Urunia előadása. Folyó hó 5-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel a máv. gépjavitó műhely éttermében a budapesti Uránia tudományos színház műsorából az Olimpiász című darab kerül bemutatásra. A vezetőség a sportkedvelő fiatalság régi óhajátásának tett eleget, amikor a szép kiállítású darabot megszerezte s most módjában áll a sport iránt érdeklődőknek a sport minden ágát, úgy a sok színesen vetített, mint a mozgóképekből megismerlni. A költségek részbeni fedezésére 20 filléres belépő-díjat szednek.

A Királyi szerelem, elsőrangú látványos filmjáték ma utoljára kerül bemutatásra az Apollóban.

A lövöldöző vendég. Bécsből jelentik: Tegnap éjjelkor tizenegy órákor a Stahleher vendéglőben az egyik vendég a fizetés alkalmával összekülönbözött a pincérrel és olyan lármát csapott, hogy az üzletvezető kiutasította a helyiségből. A kiutasított ember revolvért rántott és közvetlen közelből mellbe lőtte az üzletvezetőt, majd két lövéssel jelentéktelenül megsebesítette a vendéglő portását, aki az üzletvezető segítségére sietett. A lövöldöző vendéget letartóztatták.

Az Apolló műsora mindenkor az első helyen áll.

Majális, juniális, hangversenyeket és lakodalmat előjegyezni kérem nálam mentől előbb. Márkus. Telefon 953.

Kották, operettek, kuplék, magyar nóták kölcsön is kaphatók Antalfynál.

Legelő kladó Szent Anna-pusztán 70 darab 2—3 éves szarvasmarha részére. Cím: Szabó Lajos fia, Debrecen.

Tavaszi divatos kosztüm-szövetudonságok nagy választékban a legolcsóbb árban szerezhető be Nádudvary Lajos cégnél.

Jön a nyár és vele a poloska! Házi asszonyok el ne mulasszák a Nékám gyógyszerész „Cimez“ poloska irtójával lakásukat tisztítani, már előre, mert oda a poloska nem megy. Minden drogueriarban és gyógytárban kapható, üvegenként 1 kir. 50. fillérért, permetezővel együtt. Belézésre gyógyító! Egyedüli készítő Nékám gyógyszerész, Pécsvárad. Törvényesen védve.

Gyászruha-szövetek és hozzávalók a legnagyobb választékban, olcsó árakon szerezhető be Nádudvary Lajos cégnél.

Blousok, remek udonságok, pongyolák, crepp és delainból, dus választékban Halmágyi nagyruházában.

Vásznak és asztalneműek, kész férfi, női és gyermek fehérneműek nagy választékban a legolcsóbban szerezhető be Nádudvary Lajos cégnél.

Sziveskedjék mindenkor figyelemmel kísélni az Apolló hirdeteit.

Legujabb sport kabátok, minden divat színben, nagy választékban Halmágyi nagyruházában.

Harisnyák, keztük, nyakkendők, gallérok, kézelők, zsebkendők nagy választékban, olcsó árak mellett szerezhető be Nádudvary Lajos cégnél.

Costüm-udonságok óriási választékban, olcsó árban szerezhető be Halmágyi nagyruházában.

Reform fűzők 5 koronától, selejtes bőrkésztyük 2 koronától. Kedvelt illatszerek dekája 1 korona Vitáriusnál.

Kész flu és leányka ruhák, mindenfajta kész kötények, női bluzok félárban szerezhető be Nádudvary Lajos cégnél.

Divat Salon ápril 1. száma 60 fillér. Elite tavaszi szám 2 K 40 fl. Antalfy Józsefnél.

Kevés az iskola az egyetemváros Debreczenben.

Uj iskolák építésére szorítják a várost.

Többször említést tettünk már arról, hogy a tanfelügyelő új népiskolák építését sürgeti, mert temérdek a városban az analfabéta és az iskolába nem járó tanköteles, no meg az új iskolák építését sürgeti a kertészek és a telepek lakossága is. Jogosan. Hiszen egyetemi város lesz ma holnap Debrecen. (Ime, a parcellázások első következménye. De jönni fog a többi is!)

Nehéz kérdés ez különösen most, mikor a városi költségvetésben nincs felesleg, sőt még jó, ha deficit nélkül meg tudják uszni ezt a nehéznek induló esztendő. A városi tanács az iskolák építésére a ref. egyháznak még fel nem használt 109.000 korona iskolasegélyét akarja felhasználni és a tanítói állások szervezése ügyében pedig átírt a ref. egyházzal, amely azonban nem vállalja.

Miután a tanfelügyelő úgy látta, — hogy ez az átiratkozás csak huza-vona, tekintettel arra, hogy az idén is 1312 tanköteles beliskolázatlan, a 17 tanerős iskola építésére most már fegyelmi felelősség terhe alatt akraja kötelezni a várost és a közigazgatási bizottság ülésén erre vonatkozólag erősen megokolt határozati javaslatot terjesztett elő, melyben április 25-ig ad haladékot a tanácsnak az intézkedésre.

Kovács József polgármester utalt a város anyagi helyzetére és a határidő rövidségére, mely miatt lehetetlen elég tenni a kívánságnak. A városi tanács a legjobb indulattal viszi előbbre az ügyet. A közvélemény legutóbb is 10 tanterem építését mondta ki és ha pénz lesz, felépíti a többi iskolát is. De ehhez is idő kell. Nem fogadja el a tanfelügyelő javaslatát. Magoss György dr. tiszti főügyész szerint a kenyérsütés azon ok miatt is elmaradhat, ha nincs liszt, már pedig a város most ily helyzetben van. Még a vállalkozók szárait sem tudják pontosan fizetni, honnan vegyen most egyszerre ilyen nagy összeget? Majd ha a nagykölcönt felveszi a város, akkor tud építkezni. A ref. egyházzal azért irtak át, mert Debreczenben közégi iskola nincs és minden új iskolát fel ajánlanak az egyháznak.

Hajdu Vilmos tanfelügyelő kijelenti, hogy **halasztani az iskolák építését nem lehet. Ha a városnak most nincs pénze, béreljen helyiségeket, de szervezze a tanítói állásokat, hogy szeptemberre megkezdhesék működésüket. A maga részéről kijelenti, hogy nem ref. iskolát akar, hanem községit.** A dolog a ref. egyházzal úgy is megoldható, mert az egyház nem veszi át az új iskolákat. Tűrhatalon helyzet a mostani. A városban 10—20 ezer analfabéta van, akik soha sem jártak iskolába. Legalább az új nemzedék ne nőjön fel iskola nélkül. A belterületen is tulzsufoltak az iskolák. Az analfabéták népes tanfolyamai mutatják, hogy a nép tanulni akar. Fenntartja indítványát.

Fejér Ferenc dr. a népoktatást állami feladatnak tartja. Ha az államnak nincs pénze és ezért nem akar építeni iskolát, honnan vegyen a város? Nem helyesli, hogy a várossal szemben ilyen kényszereszközöket alkalmazzanak.

Tudós János módosítást ajánl az előadó javaslatához. A város építsen most tiz tantermet, a többit pedig a nagykölcson felvételekor. De legkésőbb két év leforgása alatt.

Márk Endre elfogadja az előadó ja-

vaslatát. Ha felépítik a 10 tantermet, a még szükséges 7 tantermet pedig béreljék.

Az előadó tanfelügyelő határozati javaslatát 6 szóval 5 ellen elvetették és elfogadták dr. Tüdös János javaslatát, aki tulajdonképpen csak módosította az előadó javaslatát.

De a városi tanácsnak nagyon tanulságos ez az iskolahecc. Egyetemi városnak igazán botránya, hogy kényszeres-közökkel kell népiskolák állítására szorítani. Emlékeztetjük azonban arra, hogy nemrég a rom. kath. egyház kérelmét, a mikor telket kért új iskolája részére, azal utasította el, hogy nincs telke....

Egy érdekes bál.

A „Népkör” női táncestélye.

A gépjavítóműhely disztermében érdekes bál lesz ma, április 4-én este. A Nyilas, Biharj és a többi telepek hölgyei rendezik egészen eredeti ötletekkel.

A mulatságon teljesen a nők viszik az aktív szerepet. A hölgyek fogják a férfiakat táncra folhívni. éjjel után a szokásos hölgyválasz helyett így természetesen — férfiválasz lesz. És a megjelent férfiak névsorát fogják a lapokban közzétenni. A férfiválasznál szegfű-csata is lesz s ettől a virágtól ma legalább is az aktualitást nem lehet elvitatni. És az sem utolsó dolog, hogy a nyolcvan tagu női rendező-bizottság egyforma bál kosztüm ben fog megjelenni.

Ami a belépti díjat illeti, az előre váltott jegy nyolcvan fillér, a pénztárnál pedig egy korona. A rendezőség névsora a következő:

Elnök Vincze Istvánné. Főrendező Sterbinszky Lászlóné. Pénztárnokok: Knöfler Miksáné, Tulogdi Ferencné, Fischer Józsefné, Veszprémi Józsefné, Katona Józsefné és Redl Péterné. Teremgazdák: Strebellovszky Lajosné, Zakar Lajosné, Mező Istvánné, Szász Istvánné, Horváth Miklósné. Ellenőrök: Kárász Istvánné, Schrader Sándorné, Nagy Lajosné, Nagy Jánosné, Schild Mártonné és Pongor Lászlóné. Jegyzők: Medveczky Károlyné, Poloneczky Lajosné és Főth Ferencné. A mulatságon vendégeket szívesen látnak.

Táviratok.

Miklós cár magyar aranybányát vesz.

Nagybánya, április 3. Miklós cár megbízottai hetek óta tárgyalnak itt a borpataki Pokolbánya tulajdonosával, az aranybánya megvételére nézve. A megállapodás már létre is jött. A bánya főtulajdonosa Pokol István tanító, aki felajánlotta bányáját a magyar kincstárnak is, de az két milliónál többet nem akart érte adni. Így került a bánya jelentékenyen nagyobb összegért orosz kézre.

A Polónyi—Lengyel-pör.

Budapest, április 3. A törvényszék ma értesítette dr. Gál Jenőt, Lengyel Zoltán védőjét, hogy Polónyi Géza magáévá tette az ügyészség vádját. Egyszermind megküldték a védőnek a vádiratot is, amelyre nézve megteheti kifogásait.

Az orosz—német szerződés.

Páris, április 3. A Times jelentése szerint az orosz—német kereskedelmi szerződés megkötésével orosz részről Witte gróftól bizták meg.

Görögök és albánok harca.

Walona, április 3. Délalbániában a görög fölkelők harcolnak az albán csendőrökkel. Az összeütközések egyre sűrűbbek és elkésredettebbek.

A székelyek a román paktum ellen.

Marosvásárhely, április 3. A Székelytársaságok Szövetsége már készül nagygyűlésére. Tiltakozni fognak ezen a román paktum ellen.

Közönség köre.

Tekintetes Horváth Károly orvos urnak Helyben.

Mintegy 25 éve szenvedtem rettenetes kinokat rheumatikus és ideges fejfájásaim, valamint szemeimnek minden fény iránti rendkívül érzékenysége miatt, dacára, hogy minden lehetőt megpróbáltam, hogy szenvedéseimtől megszabaduljak. Betegségem azonban javulás helyett mindig rosszabbodott.

Utolsó reménnyel fordultam a főorvos ur Radium gyógymódjához is. És amit azelőtt az évek hossza során át tartó gyógykezeléssel és fürdő használatával nem tudtam elérni, a Radium belélegző gyógymódnak csodálatos gyógyereje által teljesen meggyógyultam.

Nem mulaszthatom el tehát, hogy a nagy nyilvánosság előtt hálás köszönetet ne mondjak főorvos urnak gyógyulásomért. Felkérem egyúttal arra, hogy úgy, mint nekem, tegye lehetővé sok szenvedő embertársamnak is a legmérsékeltőbb díjazás mellett radiumos gyógyintézetének kiváló és sikeres használatát.

Debrecen, 1914. április 2.

H. Sinay Gyula.

Megsebesült leányok. Szerencsétlenség vagy öngyilkosság.

Összevert cigányleány.

A közkórház sebészeti osztálya nem fogy ki a sebesültekből. Mindennap újabb és újabb sebesülteket hoznak be, öngyilkosság, baleset, vagy valamilyen büntött sebesülteit.

Tegnap két sebesültet is vettek fel. Az egyiket, egy Balogh Juli-nevű cigány leányt Hadházi szállították be ápolás végett. A feje volt irtózatosan összevertve. Előadása szerint a hadházi cigány telepen megtámadták a többi cigány asszonyok és leányok és véresre verték. Hogy miért tették ezt vele, arról azonban hallgatott. Állapota nagyon súlyos, mert fejsebei komplikációt idézhetnek elő.

A másik megsebesült leány Vitéz Teréz, ki a Veres-utca 7. szám alatti éjjeli mulatóban van alkalmazva. A kezét lőtte keresztül. Azt hiszik, hogy öngyilkossági szándékból, de a leány azt állítja, hogy eszé ágában sem volt öngyilkosságot elkövetni, hanem véletlen balesetnek lett áldozata. Egy revolvere volt és azt babrálta, miközben a fegyver elsült és balkezét keresztülfurta. Állapota nem súlyos

Debrecenben, a Homokkertben, Oláh Károly-utca 10 számú ház, mely 5 lakásból, hátul szőlőssel, a lehető legelőnyösebb feltételek mellett **azonnal eladó.**

Értekezhetni lehet:

a Derecskei Közgazdasági Bank Részvénytársaságnál.

A vételhez 3000 korona szükséges. A házon első helyen 5¹/₂%-os törlesztéses kölcsön van.

Eladó szőlő!!

Hosszupályiban, közel a vasuti állomáshoz kitünő karban levő valódi jó csemege és borvesszővel beültetett 3 magyar hold szőlő nagyon előnyös feltételek mellett **azonnal eladó.** Azonkívül eladó ott egy 1000 négyszögöl és egy 800 négyszögöl területű, szintén jó karban levő szőlő. A vételhez kevés pénz kell.

304

Nagy mazsolás hét.

Husvétra szükségleteit a legolcsóbban

Grósz Sándor és Testvére cégnél,

Csapó-utca. (Kenyérpia) szeresheti be, hol

1 kgr. nagyon szép mazsola tisztított K 1-12
1 " aranyárga K 1-28
Mák állandóan villanyüzem által darálva.
Sütő és főző vajakban nagy választék
Gyümölcs és szilvaizék, friss érkezési dióbelek.

Tessék próbarendelést tenni.

Telefon 335.

556—1914. szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

Gutmann Sándor végrehajthatónak Fülöp Lajosné Demjén Teréz végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 10000 kor tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a p-ladányi kir. járásbírósg területén levő nádudvar községben fekvő s a nádudvari 356. sz. betétben A II. 16 sor 5988, 5989, 5990, 5991, 5992, 5993 hrsz. 48 hold 174 négyszögöl területű a Siter dűlőben fekvő nádas szántó rét tanyaház és udvarból álló jószágkertetnek a Fülöp Lajosné Demjén Teréz egynegyed illetőségére 2428 kor.; az ugyanezen betétben A III. 3—10 sor 27 hold 796 —61 öb területű a Lóré dűlőben fekvő szántó, legelő, nádas és rétből álló jószágkertetnek a Fülöp Lajosné Demjén Teréz egynegyed rész illetőségére 616 kor.; az ugyanezen betétben A x 5 sor 4060—1133 27 hold rész legelő illetőségéből a Fülöp Lajosné Demjén Teréz egynegyed illetőségére 38 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte.

Az árverés 1914 évi április 27 napján d. e. 9 órakor nádudvar községhezánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadán alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelezettek bánatpénzzel a kikiáltási ár százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. t. c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldöttnek letenni, hogy a bánatpénznek előleges birói letébe helyezésétől kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételekkel aláírni (1881: LX. t. c. 147., 150., 170. §§.; 1908: XL. t. c. 21. §.)

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908: XLI. 25. §.)

Püspökladány, 1914. évi február hó 15. napján.

Kókay sk., albiró.

Kiadvány hitelűl:

Fazekas, tk.-vezető.

Czeizler Jenő, Német és szépírási

tanfolyama Bethien-utca 21.

április 5-ikén ismét kezdődik.

Alapos, lelkiismeretes tanítás Nyelvtan, társalgás, helyesírás Kezdő és haladó csoport. A német tanfolyam időtartama 4 hó, a szépírási 1 hó. Havi tandíj 15 korona. — Beiratkozás naponta d. u. 2—5-ig

575

Apró hirdetések egyenként
hét napra 10 pengő 50 fill.
minden további nap 5 fill.
Vastagabb betűkből 10 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

Levéli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bérvelet
kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatalnál mindig közölni kell.

Apró hirdetések díja előre
fizetendő. Vidékről apró
hirdetések díja levélje-
gyekben is beküldhető.

Levelezés.

Ismeretséget
kötnek egy szép hölgygel,
esetleg szép nevelő, vagy
varró leánnyal. Leveleket
„Barna” jellegre, címmel,
főposta recitáló. b

Ajánlat.

A
parket fényes és világos
lesz tisztítása gyermek
játék a Cirin parket ke-
nyesével kapható a Deutsch
üzletekben. 64

Bandika
naplója kapható a kiadó-
hivatalban, ára 2,50 fill.

Édes
túrmós, kitűnő jó 1 liter
egy korona, új bor 76 f,
Csapó-utca 49. sz. a. b/26

Két
szobás, mellékhelyisé-
gel, villany világítással
nagy folyosóval május
1-re kiadó Szent-Anna-
utca 62. Értekezni a
kiadóhivatalban b54

Villám
1911—1918. évi teljes év
folyama kapható a ki-
adóhivatalban.

Főtéren
irodának, 2 szobából álló
Mandel Zsigmond volt
földszinti bankiroda helyi-
sége azonnal, ugyanott 3
szobás másod emeleti ud-
vari lakás májusra kiadó,
Piac-utca 19. 2774

Elsőrendű
urasági fajborok 38—
40 korona, bármily me-
nyiségben kapható. —
Borbizományi üzlet Hu-
nyadi-utca 10. Telefon
10—24. 2858

Husvétli kóser
1 l. bor 64 f., 1 l. szilvortun
2 kor. Kapható Hatvan-utca 7
Bodegában. 2808

Modern villa
gyönyörű nagy parkban, Pos-
takert (Széchenyi-ut) 12. sz.
alatt kiadó. Értekezni —
Hollander Adolf és fia cég
irodájában, Arany János-u.
14. 2911

Pénzkölcsön
folyosított, házra, földre,
legrövidebb idő alatt. Pataki
Csapó-utca 38. 2913

Utcai
két szobás, udvari két szob-
ás lakás májusra kiadó.
Mester-utca 39. 2904

Egy
jó forgalmu sötéte átadó vagy
eladó. Olcsó bérlettel. Meg-
tehető Rakóczi-utca 6. sz.
2833

Női galap
geppen varrva, utalakított,
ní forma megrendelhető. Női
es leányka forma olcsón kap-
ható. Kigyó-utca 23. 2890

Jó tartós

sajátkészítésű

cipőt akar,

azt csak a

Hazai

cipő raktárban sze-
rezheti be a legol-
csóbban. Csapó-u.
12. sz. 576

Olcsóbb lett a növédkhus!

I. rendű 1-12 fillér
II. rendű 88 fillér

KOLB,

városi bérház-
csarnok. 577

Kiadó
azonnal Egyháztér 5. szám
alatt egy üzlet helyiség. Ér-
tekezhetni: Darabos-utca 54. 2885

Kerekess-telep
Judolf-utca 30., egy szoba,
konyha, fűskamara, malac
akol kiadó, május 1-re. 2886

Szövetek,
grenadiu, kartonok, melyen
leszállított arban Benyáts
Emilnél, Fötér. 53

Reform fűző
360 fillértől, gummi hasfűző
6 korona, Benyáts Emilnél,
Fötér. 56

Ozv.
Sinkovits Istvánné frizernő,
tanítványt tövesz, olcsó friz-
tes mellett. Eötvös-utca 35. 2884

József kir.
herceg-utca 58., két szobás
modern lakás kiadó. 2882

Intelligens
izraelita háznál kitűnő ebéd-
között kihordásra és bente-
kezésre. Ugyanott különbe-
járta butorozott szoba kiadó.
Cim a kiadóhivatalban. 2916

Vízvezeték,
aknakerek, Ejektors kut-
tak csapszekerények, legol-
csóbban kaphatók. Autogén
hegesztést vállal Fái Ber-
talan vasöntőjeje. Telefon sz.
957. 2917

Peszach
husvétli legjobb minőségű fü-
szerek és italok, szigorú fel-
ügyelet alatt árusítok Kupler
József kir. herceg-utca 2913

Kereslet.

Aranyat,
ezüstöt, zalogo-dulát vesz
Steiner Mihály, Csapó-
utca 27. 63

Vasestárgályos
lakatos tanocok felvé-
tetnek Preizler Mór.
Piac-utca 58. 2598

Vidéki
jó bevezetett és szak-
mában jártas utazó egy
fűszernagykereskedés-
ben felvétetik. Csak is-
ilyen ajánlatok vétet-
nek figyelembe. Cim a
kiadóhivatalban. 2839

Középkori
nyugdíjas egyén orvadtokkal
pénzbeszedőnek felvétetik. —
Megjegyzés Darabos-utca 51.
szám. 2894

Egy
jó munkás szolid borbély se-
géd azonnal felvétetik. Se-
mula József fodrász, Egyház-
tér 5. 2888

Május
elszejére magánlakásba ház-
mesternek gyermektelen ház-
aspár keresetik. Miklós-utca
30. szám alatt. 2900

Ügyes
gyümölcs árusító leány felvé-
tetik Kis Állomás trafikba. 2918

Egy
fiatal fűszer segéd azonnal
felvétetik. Sipos András fű-
szeresnél Vargakertben. —
Ugyanott bentésület kiadó,
minden órában vagy eladó.
2905

Elveszett
egy kávé fehér tarka, him-
vizela, lábai pettyes szürkek,
bal lapockáján 5 szám van
sütve. Beszúrtes megtaláló-
ja Degenfeld-tér 5 szám alatt
illó jutalomban részesül. 2906

Egy
jó karban levő háló és más
ebédő butorok eladók. Nagy,
Hatvan-u. 42.

Eladás.

Eladó
Móricz-utca 34. számu
ház 4000 koronáért. Gra-
mafón eladó. 2865

Butorok
jó karban, helyszűke miatt
eladó Rakóczi-utca 41., utcai
lakásban. 2886

Szoknya
finom szövetből 12 koronáért
eladó, Deák Ferenc 13. női
szabónál. 2920

**Csinos fiatal em-
ber, ki az el-
adásban és a
raktár kezelé-
ben jártas az n-
nal**

felvétetik Neumann M.

cs. és kir. udv. és
kam. szá litónál. b

Eladó
alighasznált karikahajós var-
rógep, egy-egy Sühöber ág.
Tibayue, Kossuth- utca 41. 2899

Eladók
modern háló, ebédő és
konyha butorok elköltözés
miatt. Csillag-utca 79., udvar-
ban hátul. 2889

Nyírott
szőnyeg, többféle dolgok hely-
szűke miatt eladó. Deák Fe-
renc 13. Masion. 2910

Függő
és asztali lámpák eladók.
Méliusz-tér 14. 2901

Egy
régí jó forgalmu élelmiszer
üzlet, hol naponta 1 mm.
kenyér, 50 l. tej eladása bi-
tos 7—8 korona napi tiszta
haszon, másállalat miatt 120
koronáért azonnal eladó. —
Csapó-utca 67. 2910

Kerékpár
alig használt eladó, Nyil-u.
181. szám. 2912

Honvéd
zászlós felszerelés 170 magas
termetre, könyvek, butorok
eladók. Megtekinthető Kos-
suth-utca 67., udvarban, del-
től 3 óráig. 2887

Társulnák

néhány ezer ko-
rona készpénzzel
rendelkezni meg-
bízható uri ember-
rel, banküzletem
fejlesztése céljából.
Ajánlatokat kérek

„Fiztos befektetés”

jellegére e lap kiadó-
hivatalához. 571

BENZIN,

égő, tisztító, parket célokra.

Carbid, auto és gépolajok

kis és nagy mennyiségben kaphatók

Deutsch üzletekben.

Turul CIPŐK

A HAZAI CIPŐIPAR TERÉN
ELSŐ HELYEN ÁLLNAK
A VILÁGHIRŰ

TURUL CIPŐGYÁR R.T.

A MONARKIA LEGNAGYOBB
CIPŐGYÁRA.

Fiókraktárak Debrecen
Piac-utca 48. sz.
Telefon 691.

Cikksz 230 Chevrone fűzőcipő - K 10-
• 237 Chevrone Goodyear K 13-50
• 606 Chevrone Goodyear
la minőség - - - K 16-

Cikksz 62 Rox (szőcsipő) - - - K 10-60
• 80/ Chevrone fűzőcipő - K 17-
• 6066 Rox fűzőcipő American
Style - - - - - K 12-1
• 116 Chevrone Goodyear K 16-

Cikksz 406K Chevrone gombos-
cipő - - - - - K 9-
• 463 Chevrone Goodyear K 11-50
• 416 Chevrone Goodyear
la minőség - - - - K 14-

Cikksz 428 Chevrone fűző - K 9-
• 401 Chevrone Goodyear K 12-
• 496 Barba Chevrone
Goodyear - - - - K 13-

Cikksz 348 Chevrone gomboscipő K 17-
• 346 Barba Chevrone
Goodyear - - - - K 12-
Cikksz 362 Chevrone Goodyear K 14-50
• 1566 Lakk szőcsipő K 16-60

Di'nome d'ra Turin 1911.
20.000 PAR HET.GYÁRTÁS.

130 SAJÁT FIÓKÜZLET
200 MUNKÁS ÉS ALKALMAZOTT